

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§77

Dnr KS 2019-116

Svar på motion från Tommy Grönberg (SD) angående närvarorätt för ersättare i utskott

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen.

Sammanfattning av ärendet

I Sverigedemokraternas motion föreslås:

- Att ersättare i samtliga arbetsutskott förutom kommunstyrelsens arbetsutskott och socialnämndens arbetsutskott ska ha närvarorätt,
- Att ersättare ska ges yttranderätt i dessa arbetsutskott och
- Att ytterligare ersättning utöver årsarvodet inte utgår för ersättare i arbetsutskotten

Kommunstyrelsekontorets bedömning är att det finns ekonomiska aspekter som medför svårigheter att verkställa motionen. Den kanske viktigaste aspekten som bör tas i beaktning vid ett övervägande av att möjliggöra närvarorätt för ersättare i arbetsutskott är huruvida det kommer hämma den diskussionsmiljö som utskotten är tänkta att utgöra. Mot denna bakgrund anser kommunstyrelsekontoret att motionen bör avslås.

Beslutsunderlag

Svar på motion från Tommy Grönberg (SD) avseende närvarorätt för ersättare i utskott

Bilaga 1 – Motion från Sverigedemokraterna avseende närvarorätt för ersättare i utskott, daterad den 16 januari 2019

Bilaga 2 – Protokollsutdrag från kommunfullmäktiges sammanträde den 21 januari 2019

Beslutande sammanträde

Reservationer

Jacob Heitmann (SD) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Yrkanden

Jacob Heitmann (SD) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtandes förslag mot Jacob Heitmanns (SD) yrkande, och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtandes förslag.

Beslutet ska skickas till

Motionären

Kommunstyrelsekontoret

Handläggare: Sara Ivarsson
Titel: Praktikant
E-post: sara.ivarsson@norrtalje.se

Till: Kommunstyrelsens arbetsutskott

Svar på motion från Tommy Grönberg (SD) avseende närvarorätt för ersättare i utskott

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:
Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

I Sverigedemokraternas motion föreslås:

- Att ersättare i samtliga arbetsutskott förutom kommunstyrelsens arbetsutskott och socialnämndens arbetsutskott ska ha närvarorätt,
- Att ersättare ska ges yttranderätt i dessa arbetsutskott och
- Att ytterligare ersättning utöver årsarvodet inte utgår för ersättare i arbetsutskotten

Kommunstyrelsekontorets bedömning är att det finns ekonomiska aspekter som medför svårigheter att verkställa motionen. Den kanske viktigaste aspekten som bör tas i beaktning vid ett övervägande av att möjliggöra närvarorätt för ersättare i arbetsutskott är huruvida det kommer hämma den diskussionsmiljö som utskotten är tänkta att utgöra. Mot denna bakgrund anser kommunstyrelsekontoret att motionen bör avslås.

Ärendet

Beskrivning

I motionen som lämnades in till kommunfullmäktige via Tommy Grönberg den 21 januari 2019 föreslår Sverigedemokraterna att ersättare ska ha närvarorätt i samtliga arbetsutskott (med undantag för socialnämndens arbetsutskott och kommunstyrelsens arbetsutskott). Denna motion framläggs med anledning av att Sverigedemokraterna anser att närvaro i arbetsutskotten ger erfarenhet till ersättarna. Genom att ge ersättare möjlighet att närvara vid arbetsutskottens sammanträden menar Sverigedemokraterna att de får kunskap om hur utskottens arbete tillämpas i praktiken.

I motionen yrkar Sverigedemokraterna på följande förändringar:

1. *Ersättare i samtliga arbetsutskott förutom kommunstyrelsens arbetsutskott och socialnämndens arbetsutskott ska ha närvarorätt.*

Idag är det bara invalda ledamöter och tjänstgörande ersättare som har närvarorätt i arbetsutskotten (11 § Reglemente för samtliga nämnder i Norrtälje kommun, avsnitt A).

2. Ersättare ska ges yttranderätt i dessa arbetsutskott.

I dagsläget har ersättare som närvarar på sammanträden yttranderätt, oavsett om de är tjänstgörande eller ej.

3. Ytterligare ersättning utöver årsarvodet ska inte utgå för ersättare i arbetsutskotten.

Detta tolkar kommunstyrelsekontoret som att ersättare som deltar men inte är tjänstgörande i utskotten inte ska ha rätt till sammanträdesarvode.

Bakgrund

Arbetsutskotten utgör inte bara roller som beredande organ, de tar även formen av diskussionsforum mellan de olika partierna vilket är att jämföra med riksdagens utskott. Likt riksdagens utskott är tanken bakom kommunens arbetsutskott att de ska göra det lättare att nå överenskommelser och kompromisser mellan partierna (*Riksdagens hemsida, Så arbetar utskotten*). Därför bör det övervägas om inkludering av ersättare vid utskottens sammanträden – vilket skulle leda till en fördubbling av antalet närvarande – skulle hämma denna diskussionsmiljö.

Om ersättare ges närvarorätt får man även beakta en ökad risk för spridning av känslig information, även om samtliga förtroendevalda bör anses pålitliga.

Ett sätt att hantera denna fråga skulle vara att låta varje nämnd var för sig besluta om ersättare bör ha närvarorätt i sina respektive arbetsutskott. Det går att argumentera för att det är bra för enhetlighetens skull om samtliga nämnder arbetar på samma sätt, men detta bör dock ses som ett svagt argument då enhetligheten i sig har ett lågt egenvärde. Respektive nämnd skulle då på eget initiativ kunna föreslå kommunfullmäktige att revidera B-delen i nämndens reglemente så att ersättare ges närvarorätt i utskotten. Att låta nämnderna besluta om ersättares närvarorätt kan även åstadkommas genom att ta bort befintliga skrivningar om utskotten i reglementet, då en nämnd enligt kommunallagen själv kan bestämma om utskott ska finnas eller ej, givet att kommunfullmäktige inte har fattat beslut i frågan (3 kap. 5 § Kommunallag (2017:725)).

Värt att nämna är att utskotten redan kan tillåta närvaro för ersättare på samma sätt som utskotten kan besluta att tillåta att andra aktörer får närvara vid sammanträdena (13 § *Reglemente för samtliga nämnder i Norrtälje kommun, avsnitt A*).

Lagkrav

Kommunallagen (2017:725)

- 3 kap. 5 § *Utskott och nämndberedningar*
- 4 kap. 12-16 §§ *Förmåner*
- 6 kap. 41-44 §§ *Utskott*

Koppling till gällande styrdokument

- Reglemente för samtliga nämnder i Norrtälje kommun, avsnitt A (KS 2020-837). I denna del framgår hur nämndernas verksamhet ska bedrivas, nämndernas ansvarsområde, nämndernas sammansättning samt nämndernas arbetsformer.
- Bestämmelser om ersättning till kommunala förtroendevalda i Norrtälje kommun (ERS 2021).

Ekonomiska konsekvenser och riskanalys

I motionen föreslår Sverigedemokraterna att ingen ytterligare ersättning utöver grundarvodet ska utgå för ersättare som närvarar vid arbetsutskottens sammanträden. Även om ersätternas grundarvode inte skulle förändras om motionen bifölls, så skulle det fortfarande tillkomma andra kostnader. Ersättare skulle fortfarande ha rätt till ersättning för restid och resekostnad. De flesta av utskottens sammanträden äger dessutom rum under dagtid, vilket skulle medföra att de även har rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst (*ERS 2021*). Detta förslag skulle alltså medföra ytterligare kostnader som i dagsläget inte är budgeterade.

Förvaltningens analys och slutsatser

Kommunstyrelsekontoret anser att nämnderna var för sig skulle kunna besluta om närvarorätt till ersättare, men att denna närvarorätt inte bör – som motionen föreslår – vara tvingande. Emellertid anser kommunstyrelsekontoret att de ekonomiska aspekterna samt konsekvenserna för själva mötesordningen utgör hinder för att verkställa de förslag som presenteras i motionen.

Kommunstyrelsekontoret anser att det inte går att bortse från de beslutade arvodes- och ersättningsregler som återfinns i ERS 2021. Kommunfullmäktige har antagit dessa ersättningsbestämmelser, så arvode och ersättning bör utgå i enlighet med dessa. Om politiken önskar se en förändring vad gäller arvode och ersättning till förtroendevalda så skulle det kräva en revidering av ERS. Utöver denna aspekt så skulle Sverigedemokraternas förslag om att sammanträdesarvode inte ska utgå för ersättare ändå medföra kostnader i form av olika typer av ersättning som ersättarna har rätt till. Dessa kostnader är i dagsläget inte budgeterade.

Ett arbetsutskott är primärt ett beredande organ, och om man jämför med nämnderna så är arbetsformerna för arbetsutskotten relativt lösa. Det finns inga krav på protokollföring (utifrån ett administrativt perspektiv är det dock att föredra), och forumet gör det möjligt för ledamöterna att (tack vare att antalet närvarande är färre än i nämnderna) diskutera olika ärenden och relaterade frågor mer djupgående. Om Sverigedemokraternas motion skulle bifallas så skulle det medföra ökade krav på självaste mötesordningen för arbetsutskotten: om fler förtroendevalda närvarar kan forumet börja ta formen av en nämnd vilket i förlängningen kan hämma den diskussionsmiljö som utskotten är tänkta att utgöra, dessutom skulle ordningskraven bli fler.

Kommunstyrelsekontorets bedömning är därför att motionen bör avslås.

Tidplaner

Ej tillämplig.

Bino Drummond
Kommunalråd
Moderaterna

John Granqvist
Politisk sekreterare för Moderaterna
Kommunstyrelsekontoret

Bilagor

Bilaga 1 – Motion från Sverigedemokraterna avseende närvarorätt för ersättare i utskott, daterad den 16 januari 2019

Bilaga 2 – Protokollsutdrag från kommunfullmäktiges sammanträde den 21 januari 2019

Beslut skickas till

Motionären

Motion

Ändra regelverket för ersättare i arbetsutskott
Motion från Sverigedemokraterna Norrtelje

Med våra skattepengar så betalar vi ut ett årsarvode på 14 920 kr för de ledamöter som sitter i arbetsutskotten som ersättare. Men dessa ersättare har inte rätt att närvara på mötena, om de inte ersätter en ordinarie ledamot. Vi förutsätter att ett arbetsutskott skall vara effektivt för att kunna genomföra bra beslut. En del av livet är att se och lära, man blir bra på det man tränar på. Därför är det bra att nya ledamöter har tränat, så att man vet hur det fungerar. För att det inte skall bli större kostnader för kommunen så föreslår vi inga ytterligare arvoden för ersättarna, än det årsarvode som redan är fastslaget.

Sverigedemokraterna yrkar på följande förändringar för ersättare i arbetsutskotten:

Att: Ersättare alltid har närvarorätt i arbetsutskotten (förutom i Socialnämnden och kommunstyrelsens utskott)

Att: Ersättare har yttranderätt i arbetsutskotten

Att: Ytterligare ersättning utöver årsarvodet inte utgår för ersättare i arbetsutskotten

För Sverigedemokraterna Norrtelje
Tommy Grönberg
19-01-16

Kommunfullmäktige

§ 18
091

Dnr 2019-000116

**Motion från Tommy Grönberg (SD) angående
närvarorätt för ersättare i utskott**

Kommunfullmäktiges beslut

1. Kommunfullmäktige överlämnar motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Sammanfattning av ärendet

2. Tommy Grönberg (SD) lämnar in motion för beredning.

Beslutsunderlag

3. Motion från Tommy Grönberg (SD) angående närvarorätt för ersättare i utskott.

4. _____

5.